

BESLUT

Ekonomisk statistik och analys
Susanna Roth
010-479 48 03

Finansdepartementet (Regeringskansliet)
fi.remissvar@regeringskansliet.se
johanna.ekberg@regeringskansliet.se

Remissvar gällande Förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om ändring av förordning (EU) nr 691/2011 vad gäller införandet av nya moduler för miljöräkenskaper, COM(2022) 329

Statistiska Centralbyrån (SCB) är statistikansvarig myndighet för statistikområdet miljöekonomi och hållbar utveckling, där miljöräkenskaperna ingår. Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 691/2011 om europeiska miljöräkenskaper omfattar idag sex moduler. Europeiska kommissionen presenterade 11 juli 2022 ett förslag om ändring av förordningen med tillägg av tre nya moduler: Skogsräkenskaper, räkenskaper över miljösubventioner och liknande transfereringar och ekosystemräkenskaper. Utöver tillägg av nya moduler föreslås också mindre ändringar i förordningens skrivelse.

1 Allmänt om förslaget

SCB är positiva till att nya moduler införs inom miljöräkenskaperna för att möta användarnas behov av miljöekonomisk statistik. SCB anser dock att vissa delar av förslaget inte är tillräckligt mogna för lagstiftning. Detta gäller framför allt delar av förslaget inom ekosystemräkenskaper, mer specifikt statistikproduktion gällande ekosystemens tillstånd och Europeiska kommissionens förslag om delegerad akt gällande ekosystemtjänsternas monetära värden.

Förslaget från Europeiska kommissionen om tillägg av tre nya moduler i miljöräkenskapsförordningen kommer innebära utökad statistikproduktion för SCB och andra myndigheter. För att producera ny statistik enligt kvalitetskriterierna (se lag 2001:99 om den officiella statistiken) krävs utökade resurser inom SCB:s anslagsverksamhet, både för att utveckla delar av förslaget och för kommande löpande statistikproduktion. SCB:s bedömning nu är att förslaget inte kommer påverka uppgiftslämnarbördan.

2 Modul om skogsräkenskaper

Gällande skogsräkenskaper gör SCB idag vissa delar av den frivilliga rapporteringen. Detta gäller räkenskaper över ekonomisk verksamhet inom skogs- och avverkningsindustrin, baserat på statistik från Nationalräkenskaperna på SCB.

Gällande tillgångsräkenskaper för trädbevuxen mark och timmer, görs ingen frivillig rapportering idag och utvecklingsarbete behövs. Exempel på oklarheter i datatillgång gäller möjligheter att ta fram årlig statistik tillräckligt snabbt samt uppdelning av timmervolymer och värdet på timmer i skog som är tillgängligt för träförsörjning, skog som inte är tillgänglig för träförsörjning och annan trädbevuxen mark.

Sammantaget innebär förslaget om Skogsräkenskaper ökade rapporteringskrav för Sverige vilket kommer kräva resurser, både gällande metodutveckling och för kommande löpande årlig statistikproduktion. För att ta fram statistik som täcker hela förslaget om skogsräkenskaper kommer ett samarbete krävas mellan SCB, Skogsstyrelsen och SLU.

3 Modul om räkenskaper över miljösubventioner och liknande transfereringar

SCB stödjer förslaget om en ny modul gällande räkenskaper över miljösubventioner och liknande transfereringar. SCB tar redan idag fram denna statistik och rapporterar delvis till Eurostat på frivillig basis. SCB avser att genomföra metodutvecklingsprojekt gällande nedbrytning per näringsgren (se Bilaga VIII, Avsnitt 5) fram till föreslagna första rapporteringsår och bedömer att kostnaden för detta arbete ryms inom nuvarande anslag.

Vidare avser SCB att fortsätta med utveckling av statistik om subventioner eller stödåtgärder som kan vara skadliga för miljön, vilket också föreslås ingå som framtida ny modul under Artikel 10 i kommissionens förslag om ändring av förordning 691/2011.

4 Modul om ekosystemräkenskaper

SCB anser att delar av modulen om ekosystemräkenskaper inte är tillräckligt mogen för lagstiftning. Förslaget om ekosystemräkenskaper innebär datainsamling om ekosystemens omfattning, ekosystemens tillstånd och ekosystemtjänster. För dessa olika delar har ingen frivillig datainsamling ännu testats. Metodutveckling och arbete för att definiera vad förslaget innebär kommer fortsätta kommande år, vilket innebär osäkerheter i vad för slags statistik som efterfrågas enligt förslaget.

Gällande statistik om ekosystemens tillstånd rekommenderar SCB att börja med frivillig datainsamling. Detta då metodutveckling krävs för att möta kvalitetskraven om officiell statistik och då användarbehoven inte är tillräckligt kända.

SCB anser inte att förslaget om monetär värdering av ekosystemtjänster ska beslutas av kommissionen genom en delegerad akt. Monetär värdering av ekosystemtjänster är inte tillräckligt mogen för statistikproduktion. Monetär värdering ingår inte heller som en del av den statistiska standarden om ekosystemräkenskaper som antogs av FN 2021 (se United Nations et al. 2021, Section A¹). SCB välkomnar dock förslaget om att genomföra en metod- och genomförbarhetsstudie. Baserat på resultaten av studien kan sedan diskussionen om monetär värdering och möjligheten till rapportering fortsätta.

Vidare önskar SCB en nationell diskussion om vilken aktör som är bäst lämpad att genomföra monetär värdering i den svenska kontexten. SCB önskar också samverkan och samarbete med berörda myndigheter för utvecklingen av ekosystemräkenskaper.

Utveckling av statistik inom ekosystemräkenskaper samt kommande löpande produktion kommer innebära ökade rapporteringskrav för Sverige och därmed ökade kostnader, motsvarande 1-2 årsarbetskrafter.

5 Övriga kommentarer

Gällande tillägg i Artikel 5.2 ska det nu bli möjligt att använda innovativa källor för statistikproduktionen. Om dessa källor används ska kommissionen informeras året före första referensår. SCB anser att det är för kort om tid för första rapporteringsomgången och att skrivelsen bör ändras till att informera kommissionen året före rapporteringsåret.

¹ United Nations et al. (2021). System of Environmental-Economic Accounting— Ecosystem Accounting (SEEA EA). White cover publication, pre-edited text subject to official editing. Available at: <https://seea.un.org/ecosystem-accounting>

Beslut i detta ärende har fattats av generaldirektör Joakim Stymne i närvaro av biträdande generaldirektör Helen Stoye, avdelningschef Elisabeth Hopkins, enhetschef Petra Nilsson, sektionschef Karin Berglind samt handläggare Susanna Roth, föredragande.

SCB, Statistiska centralbyrån

Joakim Stymne

Susanna Roth

Kopia till:
johanna.ekberg@regeringskansliet.se